

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับเป็นอุตสาหกรรมที่ทำรายได้เข้าประเทศเป็นจำนวนมาก โดยมีมูลค่าการส่งออกอยู่ใน 10 อันดับแรกของสินค้าส่งออกของไทย ทั้งนี้การส่งออกสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับของประเทศไทย มีแนวโน้มการส่งออกทางอากาศขยายตัวเพิ่มขึ้นในช่วงปีพ.ศ. 2538 – 2548 เนื่องจากอัญมณีและเครื่องประดับเป็นสินค้าที่มีน้ำหนักเบาและมูลค่าสูงเหมาะสำหรับการขนส่งทางอากาศที่มีการขนส่งสินค้ามูลค่าสูงแต่มีขนาด ปริมาตร และน้ำหนักไม่มาก ต้องการความรวดเร็วในการขนส่ง

โดยมีผู้ประกอบการขนส่งอัญมณีและเครื่องประดับโดยเฉพาะมีอยู่จำนวน 6 รายในประเทศไทย ซึ่งการขนส่งสินค้าประเภทนี้มีระเบียบ วิธีการ และขั้นตอนในการขนส่งสินค้าที่ต้องอาศัยความปลอดภัยสูงเนื่องจากเป็นของมีมูลค่ามากในการขนส่งแต่ละครั้ง ซึ่งหากมีระบบการขนส่งที่ไม่ดีพอจะทำให้เกิดอุปสรรคที่สำคัญต่อการค้าอัญมณีและเครื่องประดับได้ จึงได้ศึกษาถึงการให้บริการการขนส่งอัญมณีและเครื่องประดับทางอากาศ เพื่อให้เข้าใจขั้นตอนในการให้บริการการขนส่งทางอากาศ และปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นของผู้ให้บริการการขนส่งอัญมณีและเครื่องประดับทางอากาศ รวมถึงความคิดเห็นของผู้ให้บริการการขนส่งสินค้าทางอากาศกับนโยบายและมาตรการต่างๆ ของทางรัฐบาลกับการสนับสนุนส่งเสริมการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับ และศึกษาด้านอุปสงค์ของการบริการขนส่งอัญมณีและเครื่องประดับส่งออกทางอากาศ เพื่อให้เข้าใจความต้องการการขนส่งอัญมณีและเครื่องประดับ

ผู้ผลิตในกลุ่มอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับของประเทศไทย เกินกว่าครึ่งของโรงงานที่จดทะเบียนกับกรมโรงงานอุตสาหกรรมเป็นอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งยังคงต้องการความช่วยเหลือจากทางภาครัฐบาลในด้านต่างๆ อาทิ ด้านการส่งเสริมการส่งออก การส่งเสริมการส่งออกในตลาดใหม่ๆ และสนับสนุนตลาดเดิมให้ยังคงสภาพการแข่งขันได้ ด้านการเปิดการค้าเสรี ที่ว่าด้วยกฎแหล่งกำเนิดสินค้าที่เกิดขึ้นกับประเทศคู่ค้าเขตการค้าเสรี ต้องมีการศึกษาถึงรายละเอียดในการทำเอกสารเพื่อมิให้เกิดความเสียเปรียบทางการค้า

การให้บริการการขนส่งอัญมณีและเครื่องประดับระหว่างประเทศ บริษัท หรือผู้ประกอบการที่ให้บริการการขนส่งสินค้ามูลค่าสูงโดยเฉพาะในประเทศไทย จากการศึกษากลุ่มตัวอย่าง 5 บริษัท ด้านลักษณะทั่วไปของธุรกิจพบว่า เป็นบริษัทที่มีการก่อตั้งมาเป็นระยะเวลาเกินกว่า 5 ปีจำนวน 4 บริษัท และเปิดบริการระยะเวลา 3 ปีจำนวน 1 บริษัท โดยส่วนใหญ่ลงทุนด้วยทุนจดทะเบียน 2 ล้านบาท และมีบริษัทที่ผู้ถือหุ้นใหญ่เป็นคนไทยเพียง 1 บริษัทเท่านั้น บริษัทอื่นๆ ผู้ถือหุ้นใหญ่เป็นชาวต่างประเทศทั้งหมด โดยรายได้จากบริษัทเหล่านี้ (ตารางผนวกที่ 4) มีมูลค่าสูงถึง 1,761 ล้านบาทในปี พ.ศ. 2547 ซึ่งผลกำไรส่วนนี้จะตกไปอยู่ในมือผู้ถือหุ้นชาวต่างชาติกว่าครึ่งของผลกำไรทั้งหมด

ผลการศึกษาด้านการให้บริการของผู้ประกอบการให้บริการการขนส่งสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับของประเทศไทย พบว่าการให้บริการหลักของบริษัทเหล่านี้เป็นลักษณะตัวแทนนำเข้าส่งออกของสายการบินจำนวน 4 บริษัท และบริษัทที่เป็นตัวแทนนำเข้าส่งออกของบริษัทจัดส่งพัสดุจำนวน 1 บริษัท ซึ่งมีการให้บริการโดยทั่วไปที่คล้ายคลึงกัน ได้แก่ การจัดเตรียมเอกสารการส่งออก การติดต่อหน่วยงานเพื่อการส่งออก การบรรจุหีบห่อสินค้า การบริการขนส่งสินค้าภายในประเทศ การประกันภัยโดยการประกันภัยนั้นจะทำการประกันภัยกับบริษัทประกันภัยต่างชาติเท่านั้น เนื่องจากวงเงินในการประกันภัยในแต่ละครั้งมีมูลค่าสูง บริษัทประกันภัยของไทยไม่สามารถรับประกันภัยได้ ทำให้รายได้จากการประกันสินค้าประเภทนี้ตกอยู่กับบริษัทประกันภัยต่างประเทศทั้งหมด ปัญหาที่เกิดขึ้นในการให้บริการ ได้แก่ การดำเนินพิธีศุลกากร ซึ่งยังคงมีปัญหาอยู่บ้างเล็กน้อยในด้านความเข้าใจในรายละเอียดของลักษณะของสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับ ปัญหาทางด้านความพร้อมและความเพียงพอของพนักงาน ที่จะเกิดขึ้นในช่วงที่มีการขนส่งจำนวนมาก ซึ่งทำให้เกิดความล่าช้าในการขนส่ง นอกจากนี้ปัญหาการใช้บริการสายการบิน และคลังสินค้าสิ่งที่เกิดความไม่สะดวกในการขนส่งขึ้นทำให้เกิดความล่าช้าในการขนส่ง และความปลอดภัยของสินค้าระหว่างการขนส่ง ส่วนที่แตกต่างกันของการให้บริการในลักษณะตัวแทนนำเข้าส่งออกของสายการบิน กับตัวแทนนำเข้าส่งออกของบริษัทจัดส่งพัสดุคือ การใช้สายการบินในการขนส่ง โดยลักษณะหลังจะทำการขนส่งกับสายการบินขนส่งสินค้าเหมาลำที่ทำการให้บริการขนส่งพัสดุ อาทิ เฟดเอ็กซ์ (FEDEX) เป็นต้น ซึ่งจะมีเที่ยวบินเพียงวันละ 1 เที่ยวบิน และทำการขนส่งสินค้าไปยังศูนย์กลางการขนส่งของบริษัท เพื่อแยกสินค้าไปยังปลายทางต่างๆ ของโลก ส่วนลักษณะแรกจะเป็นการใช้สายการบินที่เป็นเที่ยวบินประจำ โดยบรรทุกสินค้าไปกับเที่ยวบินผู้โดยสาร ซึ่งทำให้มีเที่ยวบินที่หลากหลายน่ากว่า และมีความปลอดภัยในการขนส่งสูงกว่าเนื่องจากชั้นวางสินค้าจะไม่มีผู้คนเข้ามารบกวน แต่ก็มีอัตราค่าขนส่งสูงกว่า

เมื่อเทียบกับสินค้าที่มีปริมาณและมูลค่าเท่ากัน ซึ่งจากการศึกษาเส้นทาง ขนส่งสินค้า 4 เส้นทาง ได้แก่ ไทย-ญี่ปุ่น, ไทย-อิสราเอล, ไทย-เบลเยียม และไทย-สหรัฐอเมริกา ผลปรากฏว่าสายการบินที่ได้รับความนิยมไว้วางใจให้ดำเนินการขนส่งส่วนใหญ่เป็นสายการบินต่างชาติ สายการบินไทยได้รับความนิยมไว้วางใจให้ขนส่งเพียงเส้นทางเดียวคือ เส้นทางไทย – ญี่ปุ่น ซึ่งการขยายตัวของธุรกิจนี้ เป็นไปในระดับปานกลาง แต่อย่างไรก็ตามมีการคาดการณ์จากผู้ประกอบการการให้บริการว่าการให้บริการในการขนส่งอัญมณีและเครื่องประดับน่าจะสูงขึ้น

ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ให้บริการการขนส่งสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับ ทางด้านนโยบายการส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับของภาครัฐบาล ส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นนโยบายที่มีประสิทธิภาพที่ช่วยสนับสนุนการส่งออกให้เพิ่มมากขึ้น ยกเว้น โครงการกรุงเทพฯ เมืองแฟชั่นที่ยังไม่เห็นผลเป็นรูปธรรมมากนัก อีกทั้งมุ่งเน้นส่งเสริมใน อุตสาหกรรมแฟชั่นสิ่งทอมากกว่า อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ ส่วนความคิดเห็นใน ด้านผลกระทบต่างๆ กับการให้บริการการขนส่งสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับ เห็นว่าสภาพ เศรษฐกิจในประเทศ และความชำนาญในการให้บริการส่งผลกระทบต่อ การให้บริการการขนส่ง สินค้าอัญมณีและเครื่องประดับ ส่วนมูลค่าของสินค้าที่ขนส่งในแต่ละเที่ยวมิได้มีผลกระทบกับการ ให้บริการของผู้ประกอบการมากเท่าใดนัก ความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายทางด้าน การขนส่งที่ส่งผลกระทบต่อ การให้บริการการขนส่งสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับเห็นว่า นโยบายต่างๆ อาทิ การ เปิดสนามบินสุวรรณภูมิ การผลักดันให้ไทยเป็นศูนย์กลางการบิน และการขนส่งในภูมิภาคเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้ และการใช้ระบบการส่งผ่านข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นนโยบายและ มาตรการที่ให้ผลดีต่อการขนส่ง ยกเว้นนโยบายทางด้าน โลจิสติกส์ ซึ่งยังไม่ได้มีการศึกษาด้าน โลจิสติกส์ของอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับอย่างจริงจัง ทั้งๆ ที่เป็นนโยบายที่มีผลโดยตรง กับการขนส่งมากที่สุด

จากแนวโน้มการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับในช่วงปี พ.ศ. 2548 – 2550 ในประเทศ สหรัฐอเมริกา อิสราเอล เบลเยียม และญี่ปุ่นมีแนวโน้มการส่งออกเพิ่มมากขึ้น (ตารางที่ 5.5) มี ลักษณะการส่งออกเป็นแบบฤดูกาล โดยในช่วงภาวะปกติของการส่งออกสินค้านั้น ผู้ให้บริการ การขนส่งสินค้ายังสามารถรองรับการบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ในช่วงภาวะที่มีการ ส่งออกที่สูงกว่าปกติ เช่น เทศกาลปีใหม่ ผู้ให้บริการบางรายเกิดปัญหาความไม่พอเพียงของ พนักงานที่ให้บริการ ทำให้เกิดความล่าช้าในการขนส่ง ซึ่งผู้ให้บริการเองรับทราบและแก้ไขใน ระยะสั้นด้วยการให้พนักงานทำงานล่วงเวลา นอกจากนี้การให้บริการพื้นที่ของห้องมั่นคง ณ ท่า

อากาศยานกรุงเทพ ในช่วงปี 2547 – 2550 (ตารางที่ 5.4) มีอัตราการขนถ่ายสินค้าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.17 ตันต่อวันต่อเที่ยวของการหมุนเวียนการขนส่ง ซึ่งใกล้เคียงความสามารถในการรองรับสินค้าของห้องมั่นคง ณ ท่าอากาศยานกรุงเทพ เนื่องจากยังมีได้รวมปริมาณการขนถ่ายสินค้ามูลค่าสูงอื่นๆ เข้าไว้ด้วย ดังนั้นการเปิดให้บริการของสนามบินสุวรรณภูมิ จะก่อให้เกิดความคล่องตัวในการขนย้ายและการให้บริการของคลังสินค้า และความปลอดภัยในการขนส่งสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้ประกอบการขนส่งอัญมณีและเครื่องประดับ กรมโรงงานอุตสาหกรรม และกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ควรร่วมมือศึกษาลักษณะผู้ส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับขนาดกลาง และขนาดย่อม ซึ่งเป็นกลุ่มใหญ่ที่มีได้มีการจดทะเบียนกับกรมโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อปรับปรุงเงื่อนไข และข้อจำกัดในการจดทะเบียนโรงงาน เพื่อให้สามารถขอใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าในการขอสิทธิลดหย่อนทางภาษี จากข้อตกลงทางการค้าเสรีระหว่างประเทศได้
2. กรมการค้าต่างประเทศ ควรอธิบายและให้ความรู้ทางด้านเอกสารประกอบการขอรับสิทธิพิเศษทางภาษีจากประเทศต่างๆ ที่ให้สิทธิ เพื่อให้ผู้ส่งออกเข้าใจถึงความแตกต่างในการขอรับสิทธิฯ ของประเทศต่างๆ และความสะดวกในการจัดทำเอกสารเพื่อขอรับสิทธิฯ
3. ผู้ให้บริการการขนส่งอัญมณีและเครื่องประดับ กรมศุลกากร และคลังสินค้า ควรร่วมมือศึกษาและแลกเปลี่ยนความรู้ลักษณะการขนส่งสินค้าประเภทนี้ เพื่อพัฒนาการดำเนินงาน เพิ่มความปลอดภัย และความสะดวกรวดเร็วในการส่งออกสินค้าในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

การศึกษาฉบับนี้ศึกษาเพียงกระบวนการและขั้นตอนการส่งออกอัญมณีและเครื่องประดับ หากผู้สนใจศึกษาเพิ่มเติมในด้านกระบวนการและขั้นตอนการนำเข้าวัตถุดิบเพื่อการผลิต รวมถึงการผลิตอัญมณีและเครื่องประดับ จะทำให้เข้าใจถึงกระบวนการด้านโลจิสติกส์ของอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการลดต้นทุนการขนส่ง และวัตถุดิบของสินค้า อันจะส่งผลให้การค้าระหว่างประเทศในอุตสาหกรรมนี้ได้กำไรมากขึ้น